

Raadsmededeling

Datum	23 april 2025	Nr.	RMD25-0015
Van	Het college van B&W	Contactpersoon:	I.L. Goedhart
Aan	De raads- en burgerleden		

Portefeuillehouder(s) Dhr. H.P. Verroen

Onderwerp	Nota Mobiliteit	Doel	☒ Oordeelsvorming/Peilen van gevoelens ☐ Zienswijzen/wensen en bedenkingen
-----------	-----------------	------	--

Mededeling

Inleiding

Op basis van een grondige inventarisatiefase, die wij hieronder in deze gevoelenspeilende raadsmededeling toelichten, heeft RHDHV een inventarisatiedocument opgesteld (zie bijlage 3). Uit de verzamelde informatie zijn er een aantal belangrijke aandachtspunten geïdentificeerd, die wij graag met u delen in deze gevoelenspeilende raadsmededeling.

Het doel van deze gevoelenspeilende raadsmededeling is om een tussenstand op te maken. Zitten wij gezamenlijk nog op de juiste koers richting een nieuwe nota Mobiliteit en een nieuwe nota Parkeernormering? Daarbij sluiten wij aan bij het eerder vastgestelde bestuursakkoord en de pijlervisies.

Let op: in deze fase doen wij nog geen concrete voorstellen voor de aanpak van (mogelijke) mobiliteitsknelpunten. Het gaat nu vooral om het ophalen van uw mening en het toetsen van de richting die wij tot nu toe hebben ingezet.

Achtergrond en toelichting op aanpak

Begin 2025 zijn wij gestart met de evaluatie en actualisatie van de nota Mobiliteit en nota Parkeernormering. Hierbij werken wij aan de vervanging van de volgende, door u vastgestelde, beleidsdocumenten:

- Visie Verkeer en Parkeren (vastgesteld 27 september 2012)
- Beleidsnota Parkeren (vastgesteld 25 april 2013)
- Verkeersplan 2014 (vastgesteld 30 januari 2014)
- Nota Parkeernormering 2015 (vastgesteld 16 december 2015)

Om duiding te geven aan het onderwerp, wordt eerst stilgestaan bij de definitie van Mobiliteit:

- maakt de bereikbaarheid van personen en goederen mogelijk. Met andere woorden: mobiliteit is een middel, gereedschap, een vehikel;
- biedt de mogelijkheid en vrijheid om zich te verplaatsen van de ene naar de andere plaats met een eigen gekozen vervoermiddel;
- betreft het vermogen om te reizen, te bewegen en toegang te hebben tot verschillende locaties;
- behelst onder andere wandelen, (brom)fietsen, (vracht)auto, motor, openbaar vervoer, scheepvaart en parkeren.

Om een integrale nieuwe nota Mobiliteit te kunnen formuleren, is de huidige scheiding in een apart visiedocument en twee beleidsdocumenten (Parkeren en Verkeer) niet toekomstbestendig. De huidige vier documenten worden vervangen door twee nieuwe documenten: de nota Mobiliteit en de nota Parkeernormering. Visie en beleid op mobiliteit worden hierbij gezamenlijk in één document verwoord. De invloed van elk individueel onderdeel van mobiliteit op elkaar is een belangrijk gegeven.

Met losse documenten kan deze koppeling lastiger worden gelegd. Daarom is gekozen voor één nieuwe nota Mobiliteit waarin alle facetten tot hun recht gaan komen. Als uitwerking van deze nota wordt ook meteen de nota Parkeernormering vernieuwd.

Om te komen tot een breed gedragen 'Bergse' nota Mobiliteit en nota Parkeernormering, is samen met bureau RoyalHaskoningDHV een processchema opgesteld, dat een duidelijke verhaallijn met stappen kent. Dit schema is als bijlage 1 bij de raadsmededeling gevoegd.

De inventarisatiefase is nagenoeg afgerond. Als onderdeel van deze inventarisatiefase is een literatuurstudie gedaan, waarbij landelijk, provinciaal / regionaal en lokaal beleid bestudeerd is. Wij hebben de omliggende gemeenten Steenbergen, Woensdrecht, Roosendaal, Tholen en Reimerswaal bevraagd waar zij behoefte aan hebben vanuit de netwerkbenadering met Bergen op Zoom. Tevens is Rijkswaterstaat bevraagd over de aansluiting van water en autosnelweg. Dit geldt eveneens voor de provincie Noord-Brabant. Voor onze inwoners en bedrijven heeft een digitale enquête en wensen-/knelpuntenkaart online gestaan.

Om hetgeen wij in voorbereiding hebben ook met stakeholders af te stemmen, is een klankbordgroep bijeengekomen met vertegenwoordiging vanuit bedrijvenvereniging TNP, scholengemeenschap 't Rijks, bewonerscomité Heimolen, land-/ tuinbouwverenigingen ZLTO/ Cumela, stichting toegankelijkheid, fietsersbond, dorpsraad Halsteren en ketenpartners zoals de politie. De eerste sessie op 25 maart jongstleden heeft in het teken gestaan van het ophalen van knelpunten en wensen / ideeën. Ook is het proces geduid hoe te komen tot de nieuwe nota Mobiliteit en welke rol de klankbordgroep hierbij krijgt in het vervolgtraject.

Ook intern binnen de ambtelijke organisatie is er een klankbordgroep vanuit de beleidsvelden: wonen, werken, recreëren, duurzaamheid, maatschappelijke ontwikkeling (sport/beweging en inclusiviteit) en beheer. Het doel is de knelpunten en wensen die er liggen binnen deze beleidsvelden te verwerken in de nieuw op te stellen nota mobiliteit en nota parkeernormering.

Raadsmededeling

Op 1 april is met u als raadsleden een informatieve, beeldvormende sessie gehouden in het DabLab. Tijdens deze bijeenkomst heeft gelijk aan de klankbordgroep een informatiedeling over het onderwerp en proces plaatsgevonden en is aan de hand van stellingen met de aanwezige raadsleden de MentiMeter ingevuld (resultaat: zie bijlage 2).

Vanuit hetgeen hierboven beschreven is, is een uitgebreid inventarisatiedocument opgesteld door RHDHV, dat als bijlage bij deze raadsmededeling is gevoegd (zie bijlage 3). Vanuit dit document volgen een aantal ingrediënten die wij graag met u willen delen in deze gevoelenspeilende raadsmededeling. Als oordeelsvormend stuk geeft dit een tussentijds ijkmoment om te bepalen of dit de juiste richting is voor het vervolgproces om te komen tot een nieuwe nota Mobiliteit en nota Parkeernormering, gebaseerd op het hiervoor beschreven proces met inachtneming van het bestuursakkoord en vastgestelde pijlervisies.

Oordeel / peilen van gevoelens

In de Nota Mobiliteit 2025 - 2035 zetten wij in op:

- a) Bereikbaarheid
- b) Leefbaarheid
- c) Verkeersveiligheid
- d) Duurzaamheid

Wij benaderen mobiliteit op een integrale wijze met ruimte voor de fietser, wandelaar en auto. Verkeersveiligheid heeft hierbij prioriteit (volgens het bestuursakkoord Samen Bergen Verzetten). In de onderstaande punten hebben wij de onderwerpen verwerkt waarvan wij eerder aan u, via antwoorden in raadsbrieven, hebben aangegeven dat dit onderwerp in de nieuwe nota Mobiliteit terugkomt.

Wij vragen uw oordeel / peilen van gevoelens op de volgende punten:

1. Ruimte voor langzaam verkeer

Op het gebied van langzaam verkeer (lopen en fietsen) wordt inzichtelijk gemaakt wat nodig is om een kwalitatieve, toekomstbestendige en inclusieve openbare ruimte te creëren. In de nieuwe nota komt inzicht in de huidige stand van zaken voor wat betreft voetgangers en fietsers. Vanuit staande mobiliteitsdocumenten vindt er filtering plaats wat nog actueel is. Daarnaast worden trends en ontwikkelingen op dit vlak toegevoegd. Wat volgt is een doorkijk voor de komende tien jaar wat nodig is voor voetgangers en fietsers. Centraal staan de thema's inclusiviteit, toegankelijkheid en afstemming met ketenpartners. Daarnaast is de motie "veilig onderweg op de fiets" randvoorwaardelijk om te behandelen in dit thema.

Het college voorziet in de nieuwe nota Mobiliteit inzet op:

- a) De optimalisatie van het fiets- en wandelnetwerk (zoals kwaliteit van verharding, verlichting en waar mogelijk verbreding i.v.m. verschillende soorten fietsen);
- b) Optimalisatie van verkeerslichten waardoor doorstroming / optimale groentijd voor fietsers op prioritaire routes gegeven kan worden;
- c) Scheiding van landbouwverkeer en fietsverkeer op wegen die onderdeel uitmaken van het kwaliteitsnet landbouwverkeer (netwerkaart die in regioverband is opgesteld);
- d) Ketenvesterking voor langzaam verkeer door bewaakte fietsparkeervoorziening(en) in de binnenstad van kern Bergen op Zoom te realiseren;
- e) Verkeerseducatie op basisscholen / voortgezet onderwijs (over o.a. preventie van onveilig gedrag, kennis over mobiliteit);
- f) Plan van aanpak op ongewenst gedrag veroorzaakt door doelgroep fietsers (volgens pijlervisie Sociaal en Veilig);
- g) Aansluiting met wederkerende werking vanuit het Brabant Verkeers Veiligheid Plan (BVVP).

2. Gemotoriseerd verkeer kiest de juiste route

Op het gebied van gemotoriseerd verkeer wordt inzichtelijk gemaakt wat nodig is om de bereikbaarheid van onze stad te kunnen blijven garanderen. Op het gebied van wonen, werken en recreëren zal gemotoriseerd verkeer voor de gemeente Bergen op Zoom een groot deel van het aantal verplaatsingen blijven houden.

Om het gemotoriseerd verkeer op de juiste plek in het netwerk te hebben, ofwel rijdt verkeer op de daarvoor bestemde wegen, zijn keuzes nodig. Voorbeelden zijn actualisatie in wegcategorisering, toekomstbestendige verkeerslichten, interactie met ruimtelijk functioneel kader en een doorkijk met koppeling in vraag en aanbod van parkeerplaatsen.

Het college voorziet in de nieuwe nota mobiliteit inzet op:

- a) De bereikbaarheid van gebiedsontsluitingswegen door middel van:
 - I. Behoud en kwaliteitsverbetering van het totale huidige netwerk van wegen;
 - II. Dynamisch verkeersmanagement door te investeren in slimme VRI's t.b.v. betere doorstroming van verschillende modaliteiten;
 - III. Evaluatie van het wegcategoriseringsplan uit het Verkeersplan 2014;
- b) Logistiek: sturen op meer vervoer over water en buisleidingen i.p.v. de weg;
- c) Op basis van datagedreven output worden beleidsmatige keuzes verder vormgegeven;
- d) Koersbepaling van stadslogistiek.

Raadsmededeling

3. Openbaar vervoer (OV) is een passende voorziening

Op het gebied van openbaar vervoer wordt inzichtelijk gemaakt wat nodig is om een toekomstbestendig openbaar vervoersysteem te behouden, waarbij afhankelijkheid van mede-overheidspartners een gegeven is. In Nederland is de concessieverlener op het spoor 'Het Rijk', voor het buslijnnet is dit in Brabant de provincie. Het kleinschalig collectief vervoer wordt onder de gemeenschappelijke regeling door Regio West Brabant verleend. Dit betekent dat de gemeente een adviserende en daarmee faciliterende rol heeft in openbaar vervoer. Om die faciliterende rol kwalitatief vorm te geven is toekomstbestendigheid, daadwerkelijk gebruik en passend vervoer op maat gewenst.

Het college voorziet in de nieuwe nota mobiliteit inzet op:

- a) Inzichtelijk maken van missende verbindingen in het OV-netwerk;
- b) Bouwstenen voor een robuust OV-netwerk bepalen (denk aan totale keten / bewaakte NS fietsenstalling);
- c) Lobby gericht op behoud van OV-bereikbaarheid (o.a. aansluiting van trein en bus);
- d) Bravoflex voor iedereen een optie (inzet communicatie).

4. Mobiliteit is toekomstbestendig

Op het gebied van toekomstbestendigheid wordt inzichtelijk gemaakt welke trends en ontwikkelingen er aan komen. Met inachtneming van een integrale wijze van benadering met ruimte voor de fietser, wandelaar en auto waarbij verkeersveiligheid prioriteit heeft. Van belang is dat de basis op orde is om mee te kunnen anticiperen met de toekomst. Nieuwe vormen van mobiliteit zoals deelmobiliteit, mobility as a service (MAAS), elektrisch vervoer/ waterstof en bijvoorbeeld bevoorrading per alternatieve vorm (pakkethubs/ bevoorrading per drone etc.) komen aan bod.

Het college voorziet in de nieuwe nota mobiliteit inzet op:

- a) Mobiliteit benaderen op een integrale wijze met ruimte voor de fietser, wandelaar en auto. Verkeersveiligheid heeft hierbij prioriteit;
- b) Investeren in infrastructuur waar op basis van +/- 7000 woningen behoefte is;
- c) Koersbepaling van de rol als gemeente in bieden van alternatieven voor de auto (deelmobiliteit);
- d) Koersbepaling van de rol als gemeente in faciliteren mobiliteitshubs breed.

5. Vraag en aanbod van parkeerplaatsen zijn in balans

Parkeren is onderdeel van de verplaatsingskolom voor zowel fietsen als gemotoriseerd verkeer. De nieuwe nota mobiliteit geeft inzicht in keuzes die gemaakt kunnen worden. Feit blijft dat er te allen tijde geparkeerd zal blijven worden en dit de basis vormt voor de nieuwe nota parkeernormering. In het kader van klimaatadaptatie en hittestress is balans in vraag en aanbod van parkeerplaatsen gewenst. Voor de laadbehoefte van elektrische auto's blijft maatwerk per buurt van toepassing. Bij nieuwbouw en herbouw is een parkeerbeleid dat gebaseerd is op behoefte, ruimtebeslag, milieuwinst en innovatie de basis. Zo ook in welke vorm, bij gebouwde voorzieningen dient als vertrekpunt bijvoorbeeld de exploitatie en het beheer centraal te staan.

Het college voorziet in de nieuwe nota mobiliteit/ nota parkeernormering inzet op:

- a) Het slimmer organiseren van auto-parkeren in het gereguleerd gebied. Met een sturend parkeerbeleid zetten we in op een gebiedsgericht beleid waar de parkerende doelgroepen op de juiste plaats gaan parkeren;
- b) Voor het binnenstadsbezoek vormen de parkeergarage Parade en een mogelijke nieuwe vorm van parkeren op het Mineurplein de basis. Het Mineurplein is in de Visie Binnenstad aangewezen als belangrijke parkeerlocatie. Het verbeteren van de parkeercapaciteit wordt in samenhang opgepakt met de woningbouwopgave. (koppeling met Visie Binnenstad);
- c) Op basis van de resultaten van het parkeeronderzoek een wijkgerichte aanpak om gezamenlijk met de wijk een eventuele parkeerproblematiek te duiden;
- d) De nieuwe nota Parkeernormering geeft bij nieuwbouw en verbouw sturing aan de uitgangspunten in de Nota Mobiliteit zoals behoefte, ruimtebeslag, milieuwinst en innovatie;
- e) De gebiedsindeling in de nota Parkeernormering wordt herzien op basis van de in de nota Mobiliteit opgenomen uitwerkingen.

Koppeling naar vastgestelde visies en documenten van de gemeente Bergen op Zoom

Gegeven de vastgestelde pijlervisies:

- Sociaal en veilig
- Economie
- Toekomstvisie
- Omgevingsvisie

Opmaat voor het maken van keuzes

Om de groei van het autobezit en de gestelde ambities vanuit de pijlervisies te accommoderen, moeten keuzes gemaakt worden en vraagt dit om herwaardering van de beschikbare ruimte. In de op te stellen nieuwe nota Mobiliteit gaan wij hier aandacht aan besteden op basis van de randvoorwaarden die u vanuit deze raadsmededeling aan ons meegeeft. Mobiliteit kent een verbindende rol waarbij vastgestelde ambities vanuit andere pijlervisies op het gebied van wonen, werken en recreëren vormgegeven worden. Het betreft keuzes die gemaakt dienen te worden vanuit het beschreven proces vanuit het waarom, het wat en het hoe.

Financiën

Deze gevoelensspelende raadsmededeling kent geen financiële consequenties. U begrijpt dat de keuzes die gemaakt moeten en kunnen worden in de nota Mobiliteit zeker wel financiële consequenties tot gevolg kunnen hebben. Hieraan wordt in de nota Mobiliteit nadrukkelijk aandacht besteed, zodat u straks ook gerichte keuzes kunt maken voor de toekomst van mobiliteit en parkeren.

Vervolg

Op basis van uw input gaan wij onze Bergse nota Mobiliteit en nota Parkeernormering 2025 opstellen. Na een breed inspraaktraject bieden wij beide nota's in een definitieve versie aan uw raad in het 4^e kwartaal van 2025 aan. Hiervoor is een concept-processchema opgesteld, dat als bijlage bij deze raadsmededeling is gevoegd (zie bijlage 4).

Raadsmededeling

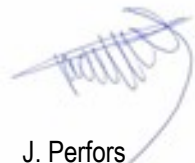
Bijlagen

De volgende bijlagen zijn, als onderdeel van deze raadsmededeling, bijgevoegd:

1. Processchema nieuwe nota's van RHDHV
2. Resultaat MentiMeter 1 april 2025
3. Concept inventarisatiedocument van RHDHV
4. Processchema besluitvorming

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

secretaris,

J. Perfors

burgemeester,

drs. M. Mulder MSc.